

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију: 23. 10. 2019. године, Наставно-научно веће Правног факултета у Новом Саду</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none">- др Слободан Орловић, редовни професор, изабран за јавноправну ужу научну област 2018. године, Правни факултет Универзитета у Новом Саду (председник Комисије);- др Радомир Зекавица, редовни професор, изабран за ужу научну област Увод у право и уставно право 2018. године, Криминалистичко-полицијски универзитет у Београду (члан Комисије);- др Драгутин Аврамовић, ванредни професор, изабран за правнотеоријску ужу научну област 2017. године, Правни факултет Универзитета у Новом Саду (члан Комисије-ментор).
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Илија, Душан, Јованов</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 25. 10. 1984, Вршац, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Правни факултет у Новом Саду, Општи смер, мастер правник</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2013. година, Јавно право</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Кандидат нема звање магистра наука – кандидат има звање мастер правника</p>
<p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Кандидат нема звање магистра наука – кандидат има звање мастер правника</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: „Правно-филозофски основи теорије друштвеног уговора“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација има укупно 241 страну, пет глава, 274 библиографских јединица.

Кратак садржај дисертације:

Докторска дисертација се састоји из увода, пет глава, закључка, списка коришћене литературе, литературе са интернета и правних прописа.

Увод – Друштвени уговор између филозофске идеје и практичне примене (странице 19-27) – у уводу кандидат објашњава тему докторске дисертације, методологију и циљеве истраживања. Потом кандидат указује на значај и различите аспекте теорије друштвеног уговора и поставља основне хипотезе.

Глава I – Зачеци размишљања о идеји друштвеног уговора у антици и средњем веку (странице 28-52) – у првој глави кандидат открива историјске зачетке појединих обележја која ће постати главне карактеристике модерне теорије друштвеног уговора. Најпре се излаже филозофска мисао античких мислилаца, почев од софистичке уговорне мисли, преко Платона, Аристотела и Цицерона до ранохришћанских идеја о уговорном основу владавине. Кандидат затим излаже о основним друштвеним обележјима у раном средњем веку која су била од одлучујућег утицаја на уговорни карактер владавине, као и ставове појединих средњовековних филозофа који су обележили настанак идеје народне суверености.

Глава II – Настанак теорије друштвеног уговора (странице 53-96) – у другој глави кандидат излаже поставке најзначајнијих теоретичара друштвеног уговора у периоду њеног пуног развоја и замаха. Будући да су основна обележја различитих теорија друштвеног уговора већ добро позната, кандидат заузима другачији приступ и разматра значења појединих појмова („сагласност“, „пристанак“, „слободна воља“, „општа воља“ и сл.) у оквиру општих филозофских система Хобса, Лока, Русоа и Канта, као и значења када је реч о њиховој употреби у контексту друштвеног уговора. Кандидат посебно скреће пажњу на схватање моралности у филозофској мисли Имануела Канта, будући да се модерна концепција друштвеног уговора, чија је парадигма дело Џона Ролса, у великој мери ослања управо на Кантове идеје.

Глава III – Институционализација теорије друштвеног уговора (странице 97-143) – у трећој глави кандидат истражује утицај теорије друштвеног уговора на стварање првих писаних аката уставног карактера у Енглеској, Сједињеним Америчким Државама и Француској. Кандидат нарочито истиче различита становишта о утицају теорије Џона Лока на настанак Декларације о независности, а потом различита мишљења о идеолошком пореклу и утицају Русоа, односно америчке Декларације, на настанак Декларације о правима човека и грађанина.

Глава IV – Савремена теорија друштвеног уговора и њен уставноправни облик (странице 144-192) – у четвртој глави кандидат разматра ставове најзначајнијег савременог теоретичара друштвеног уговора Џона Ролса. Након тога кандидат излаже о новом правцу моралног контрактуализма који је настао под утицајем Ролсове моралне теорије друштвеног уговора, затим савремена схватања устава као акта уговорног карактера у америчкој правној мисли, да би на крају указао на одређене теорије друштвеног уговора које су се појавиле у последње две деценије и које тек треба да покажу своју вредност у науци.

Глава V – Друштвени уговор и глобална власт (странице 193-216) – у петој глави кандидат се бави идејом друштвеног уговора на глобалном нивоу. Након разматрања различитих идеја о међународном миру у делима мислилаца који су уобличио теорију друштвеног уговора, кандидат се окреће савременој идеји међународне правде уговорног карактера, испитујући два главна правца: настанак светске правде која се заснива на уговору између држава и глобалну правду која има основ у уговору који закључују грађани непосредно.

Закључак – Теорија друштвеног уговора на путу ка емпиријској прихватљивости (странице 217-225) – у закључку кандидат излаже резултате истраживања и закључке везане за емпиријску прихватљивост савремене теорије друштвеног уговора кроз равнотежу која подразумева прихватање филозофских поставки о идеалистичким правним вредностима и уставна позитивно-правна правила која су легитимисана конкретном сагласношћу друштвене заједнице.

Литература (странице 226-241) – на самом крају дисертације, кандидат наводи списак коришћене литературе, литературу са интернета и правне прописе.

Детаљан садржај докторске дисертације:

УВОД

ДРУШТВЕНИ УГОВОР ИЗМЕЂУ ФИЛОЗОФСКЕ ИДЕЈЕ И ПРАКТИЧНЕ ПРИМЕНЕ.....19

ГЛАВА I

ЗАЧЕЦИ РАЗМИШЉАЊА О ИДЕЈИ ДРУШТВЕНОГ УГОВОРА У АНТИЦИ И СРЕДЊЕМ ВЕКУ

1. Софистичка уговорна мисао28
2. Од Аристотела до зачетака ранохришћанске мисли33
3. Уговорна теорија у раном средњем веку38
4. Борба за идеју народне суверености и зачеци модерне историје друштвеног уговора45

ГЛАВА II

НАСТАНАК ТЕОРИЈЕ ДРУШТВЕНОГ УГОВОРА

1. Уговорна теорија апсолутистичке државе.....53
2. Либерална теорија друштвеног уговора64
3. „Општа воља“ и „воља свих“75
4. Друштвени уговор као мисаона провера моралности87

ГЛАВА III

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА ТЕОРИЈЕ ДРУШТВЕНОГ УГОВОРА

1. Енглеска.....97
 - 1.1. Примери уговорних аката уставног карактера у Енглеској97
2. Сједињене Америчке Државе104
 - 2.1. Први модели институционализације Локове теорије друштвеног уговора у Америци – колоније Каролина и Њуфаундленд104
 - 2.2. Утицаји теорије друштвеног уговора Џона Лока на америчку правно-политичку

мисао	110
2.3. Декларација о независности	116
2.3.1. Идеолошко порекло документа – утицај Локове теорије	123
2.3.2. Зачеци америчке уставности и национални споразум	123
3. Француска.....	131
3.1. Декларација о правима човека и грађанина – настанак документа	131
3.2. Расправа <i>Jellinek vs Boutmy</i>	136

ГЛАВА IV

САВРЕМЕНА ТЕОРИЈА ДРУШТВЕНОГ УГОВОРА И ЊЕН УСТАВНОПРАВНИ ОБЛИК

1. Зачеци модерног размишљања о односу теорије друштвеног уговора и устава	144
2. Теорија друштвеног уговора Џона Ролса	156
2.1 Уговорни карактер Ролсове теорије.....	156
2.2. Првобитни положај	161
2.3. Вео незнања	166
3. Морални контрактуализам	172
4. Схватања устава као уговора у савременој америчкој правној мисли	180
5. Нове идеје о друштвеном уговору	188

ГЛАВА V

ДРУШТВЕНИ УГОВОР И ГЛОБАЛНА ВЛАСТ

1. Први примери друштвеног уговора у међународним оквирима.....	193
2. Савремена идеја међународне правде засноване на друштвеном уговору	202
2.1. Друштвени уговор између држава	202
2.2. Друштвени уговор између грађана	207

ЗАКЉУЧАК

ТЕОРИЈА ДРУШТВЕНОГ УГОВОРА НА ПУТУ КА ЕМПИРИЈСКОЈ ПРИХВАТЉИВОСТИ	217
--	-----

ЛИТЕРАТУРА.....	226
-----------------	-----

У ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација обухвата све делове који су неопходни како би један рад чинио заокружену целину. У том смислу докторска дисертација има увод, закључак и централни део подељен у пет глава. На крају дисертације изложен је списак коришћене литературе и извора.

У уводу докторске дисертације (**Друштвени уговор између филозофске идеје и практичне примене**) кандидат јасно, прецизно и методолошки исправно образлаже тему докторске дисертације и одређује проблем, предмет и циљ истраживања, као и методе које ће користити у раду (методе који су уобичајени

за правне науке). При постављању хипотезе кандидат показује веома добро познавање материје и погађа суштину проблема када је реч о основима теорије друштвеног уговора, указујући на њен значај у погледу обезбеђења правног основа државе за примену принуде као и начелну неспојивост филозофских идеалистичких вредности које теорија баштини са позитивистичким одредбама помоћу којих друштвени и државни поредак функционишу. Сви остали делови докторске дисертације јасно произлазе из постављеног предмета истраживања и постављених хипотеза.

Глава I докторске дисертације (**Зачеци размишљања о идеји друштвеног уговора у антици и средњем веку**) је посвећена истраживању теорије друштвеног уговора у антици и средњем веку. Кандидат сматра да упркос одређеним сличностима у рационалистичком размишљању о уговорном основу владавине код аутора у периоду антике и новог века, ипак није могуће тврдити да је у најстаријем периоду рационалистичке мисли било теорије друштвеног уговора. Уговорна теорија државе је била само саставни део филозофије која је имала другачије задатке од истинске теорије друштвеног уговора. Кандидат исправно примећује да друштвени уговор није био централна тема грчког филозофирања, иако је било покушаја да се настанак држава и људских заједница објасни путем уговора. Такође, кандидат указује да средњовековни појам „верности“ неретко може да води ка становишту о присутности теорије у средњем веку, али истиче и другачија мишљења и закључује да иако многа обележја сугеришу да је уговор био основ владавине у срењем веку, ипак није постојао уобличен теоријски концепт који би пружао легитимитет на начин како се то чинило у каснијем периоду, те је уговор више био практични инструмент регулисања постојећих друштвених односа. Најзад, кандидат истиче да крај средњег века доноси значајне друштвене промене и наговештава настанак уобличене теорије друштвеног уговора.

Глава II докторске дисертације (**Настанак теорије друштвеног уговора**) је посвећена поставкама најзначајнијих мислилаца новог века о друштвеном уговору. Будући да су основне поставке филозофских система Лока, Хобса, Русоа и Канта већ добро познате, аутор је показао научну зрелост јер је успешно указао само на оне елементе који се тичу друштвеног уговора, уз разматрање осталих карактеристика у мери у којој је то неопходно због разумевања предмета истраживања. То је резултирало једним другачијим приступом, оригиналним у домаћој правној литератури. Посебно је значајно што кандидат приказује и другачије интерпретације Хобсове идеје друштвеног уговора која према уобичајеним тумачењима заговара апсолутистичку државу, као и проблеме са којима су се Хобс, Лок и Русо сусретали на термилошком плану. Кандидат указује да је Кантова филозофија успешно решила бројна од тих питања и поставила морални основ за даљи развој теорије у филозофији Џона Ролса. На овакав начин, кандидат посебно подвлачи значај континуитета у развоју друштвеног уговора, уз истицање промена које су у значајној мери утицале на другачије поимање њених бројних обележја.

Глава III докторске дисертације (**Институционализација теорије друштвеног уговора**) представља осврт кандидата на идеолошки утицај теорије друштвеног уговора на настанак првих писаних уговорних аката уставног карактера. Поред већ добро познатих докумената који су настајали у периоду од неколико векова енглеске историје, кандидат посебну пажњу посвећује идеолошком пореклу Декларације о независности САД-а, указујући на два главна правца размишљања: постојање одлучујућег утицаја енглеских писаца, пре свих Лока, и инсистирање аутора на документима и политичкој пракси колонија које су, према њиховом мишљењу, створиле филозофски основ Декларације. Кандидат разматра и одређена гледишта која су уравнотежена, мада констатује да је то само наизглед тако, а да се заправо ради о прикривању јасног стремљења ка другом становишту. Кандидат сматра да је заиста неопходно узети у обзир све елементе који су утицали на уобличење правно-политичке мисли у време доношења Декларације и да се не може истицати ниједан аспект на штету другог, односно да је теорија друштвеног уговора европског просветитељства, а нарочито Лока, итекако утицала на настанак Декларације о независности. Најзад, кандидат указује и на различита мишљења о пореклу Декларације о правима човека и грађанина, односно једне струје која је заговарала утицај Декларације о независности, и друге која се позивала на идеје Русоа. Кандидат поново заузима балансирано становиште да је *modus operandi* француских револуционара био готово идентичан стилу њихових америчких колега, али да је у Декларацији о правима човека и грађанина несумњиво присутан и дух Русоових мисли. Ипак, аутор износи коначан став да је теорија друштвеног уговора, у различитим околностима двеју држава, ипак била кориснија за настанак потпуно нове нације него за преображај већ постојеће.

Глава IV докторске дисертације (**Савремена теорија друштвеног уговора и њен уставноправни облик**) представља наставак идеје коју кандидат заступа од самог почетка – повезивање филозофских и позитивно-правних елемената теорије друштвеног уговора. Кандидат најпре истиче покушаје енглеске индивидуалистичке теорије да разори теорију друштвеног уговора и закључује да је управо тај екстремни индивидуализам довео до њеног опстанка јер се у крајњој анализи сводио на прећутни уговорни однос између властодржаца и грађана. Са друге стране, француска школа је већ јасно истицала да се порекло друштвеног уговора треба традиционално посматрати као део француске филозофије и активно је радила на њеном очувању. Ипак, тек са Ролсовим схватањем правде као апстрактне идеје друштвеног уговора, теорија заузима место које јој припада. Кандидат је јасно издвојио оне делове Ролсове мисли који су од највећег значаја за разумевање његове теорије правде у облику друштвеног уговора, износећи и критичка размишљања. Посебна пажња је усмерена на уговорни карактер теорије правде, питања првобитног положаја и вела незнања, док су неки други елементи, претежно економског карактера, стављени у други план. Кандидат потом јасно указује да је још Кантова идеја моралности, преузета од стране Ролса, наставила свој развојни пут у једном новом правцу размишљања, моралном контрактуализму, који се појавио у америчкој правној мисли и који је имао одређених сличности са Ролсовим гледиштима, али и различитости. Најзад, кандидат истиче савремена схватања устава као уговора у америчкој правној мисли како би још једанпут подвукао тежњу ка стварању равнотеже између филозофских и нормативних аспеката.

Глава V докторске дисертације (**Друштвени уговор и глобална власт**) има за предмет разматрање могућности учвршћивања идеје друштвеног уговора у међународним оквирима. Кандидат истиче постојање два супротстављена правца размишљања: друштвеног уговора заснованог између држава чији је главни поборник Ролс, и између самих грађана на глобалном нивоу. Кандидат закључује да, упркос томе што је критика првог правца у значајном делу оправдана, ипак не нуди одговарајућа решења из разлога јер су она много удаљена од реалности. Другим речима, кандидат сматра да су мета-правни свет идеја и свет чињеница код глобалног размишљања о правди толико удаљени да је немогуће, чак ни идејом уговорног карактера, обезбедити њихову равнотежу у мери у којој је то неопходно да се постигне макар одређени минимум појма правде у садржинском смислу.

У **Закључку (Теорија друштвеног уговора на путу ка емпиријској прихватљивости)** кандидат је навео резултате истраживања и заузео став да је потребна извесна равнотежа између идеала које заговара филозофија друштвеног уговора и норми чији је носилац устав као највиши правни акт. Поменута равнотежа не само да је потребна већ је кандидат успешно и доказао да је она могућа. Општи закључак је да су резултати истраживања и изведени закључци докторске дисертације јасно и концизно представљени.

Комисија сматра да сваки од наведених делова докторске дисертације испуњава све формалне и садржинске услове.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Драгутин Аврамовић, Илија Јованов, „Друштвени уговор као извор суверености – учења од XII до XIV века“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 3/2018, 1047-1059 (М 24)
2. Илија Јованов, „Удруживање као заповест разума – трагање за друштвеним уговором у раној средњовековној мисли и друштвеној пракси“, *Правни живот* 12/2018, 463-479 (М 51)
3. Илија Јованов, „Корени идеје друштвеног уговора“, *Правни живот* 12/2016, 425-439 (М 51)
4. Илија Јованов, „Аутономија личности и право на отпор“, *Правни живот* 12/2015, 457-470 (М 51)

5. Илија Јованов, „Дон Лок и право на отпор”, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 3/2015, 1389-1401 (М 51)
6. Илија Јованов, „Повратак ка изворном значењу појма суверенитета”, *Наука, безбедност, полиција* 1/2015, 149-161 (М 51)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Након спроведеног истраживања, кандидат је дошао до следећих резултата и закључака:

Полазећи од античког размишљања о уговорној владавини и закона који су резултат човекових мисаоних активности, кандидат констатује да је трагање за основама друштвеног уговора веома изазовно али и корисно јер пружа увид у настанак читавог низа значајних правних, филозофских и политичких обележја која су под различитим друштвеним околностима имала врло динамичан развој. Кандидат закључује да у најранијем периоду рационалистичке мисли нема идеје о друштвеном уговору, а да се значајан помак догодио у средњем веку. Поновно изучавање Улпијанове сентенце путем које народ преноси власт на државног поглавара посредством закона о владавини било је од велике вредности, као и размишљање и пракса појединих германских народа о привидном или стварном учешћу колективитета у наслеђивању престола. Међутим, идеја верности, настала из практичних захтева повезивања између владара и народа, према мишљењу кандидата, није представљала теорију друштвеног уговора, иако је била значајна за даљи развој тог теоријског концепта.

Приликом анализе ставова класичних теоретичара друштвеног уговора кандидат је аргументовано закључио да је заједничка потешкоћа свима одређење концепта слободне воље који представља суштину принципа сагласности неопходног индивидуалистичкој филозофији друштвеног уговора. Кандидат констатује да је најбоље решење изложио Кант, иако он није у строгом смислу теоретичар друштвеног уговора. Ипак, његов концепт воље заснован на моралности која се руководи законима изведеним из разума, представља предност у односу на друге волунтаристе, што је свакако један од разлога због чега је Ролс преузео Кантово схватање као један од основа за његову теорију.

У наставку кандидат закључује да је теорија друштвеног уговора извршила снажан утицај на прве писане документе уставног карактера, али заузимајући једно уравнотежено гледиште, аутор оставља простор и за конкретну праксу која је такође била од значаја. Такође, једно од значајнијих места у раду је истицање да су енглески писци пратећи одређени образац у критици друштвеног уговора, заправо осигурали њен опстанак у прећутној форми. Став да се нико не може принудити да учини нешто против своје воље, утирао је пут ка настанку владе помоћу уговора којим се чланови политичког тела међусобно повезују. Такође, кандидат је аргументовано утврдио да се због поистовећивања, односно недовољно јасног дефинисања појмова друштвеног уговора и устава, први покушаји разрешења питања како друштвени уговор може истовремено да представља идеал али и да буде део позитивно схваћених норми понашања, нису показали успешним.

Кандидат је након детаљног истраживања Ролсовог схватања уговорног карактера правде дошао до закључка да амерички филозоф заправо у великој мери опонаша Платонов идеалистички начин размишљања. Ролс разматра идеалне принципе правде, уз јасно увиђање да стварни живот доноси изазове који ће онемогућавати пуно остваривање задатих циљева. У том смислу ни његова концепција устава није од велике помоћи јер остаје део метаправног света. Ослањајући се на оне америчке писце који Устав САД-а виде као емпиријски уговор, кандидат констатује да Устав и Декларација о независности чине целину која има свој филозофски, теоријски и емпиријски основ. Управо средишњи аспект треба да обезбеди везу између идеала и објашњења са једне стране, и практичних потреба и решавања конкретних задатака са друге. То је онај свет који повезује метаправне идеје са реалношћу. Потребно је постојање и друштвеног уговора и устава, при чему није од суштинског значаја да су обједињени у једном документу.

Кандидат исправно примећује да је у савременом добу доминације правног позитивизма за очување теорије друштвеног уговора потребно да она обезбеђује конкретне резултате. Теорија мора да буде у функцији стварности, па према томе кандидат логички доследно изводи закључак да теорија друштвеног уговора мора бити део како метаправног, тако и реалног света. Потенцијал за настанак равнотеже кандидат види у схватању да се филозофски концепт друштвеног уговора и основна позитивно-правна правила устава морају у одређеној мери усагласити, односно да је то нужно и могуће. Тако теорија друштвеног уговора представља спону између филозофских размишљања о друштвеном уговору и емпиријских задатака устава и на такав начин схваћена, задржава своју актуелност.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

<p>Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p>
<p>Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p> <p>Резултате истраживања кандидат приказује јасно, прегледно и прецизно. На сва постављена питања даје јасан и прецизан одговор, који произлази из самог истраживања. Приликом приказа резултата истраживања, кандидат се концентрише на оно што је суштински важно код сваке од постављених дилема. Резултате истраживања кандидат тумачи исправно и наводи аргументе за сваки изнети став. О сваком проблему кандидат је промислио и изнео своје мишљење. Сваки проблем сагледао је из различитих углова, одбацујући априорне ставове о његовом „решењу“ и приступајући му критички. Нарочиту пажњу заслужује напор кандидата да прикаже идеју моралности која је у фокусу теорије друштвеног уговора у другој половини 20. века, затим нужност опстанка два најважнија аспекта теорије друштвеног уговора, филозофског и правног, и инсистирање на њиховој повезаности како би се очувала актуелност теорије.</p> <p>У одабиру релевантне грађе кандидат је такође показао научну зрелост и јасним стилем и прецизним језиком приказао резултате анализе постојећих решења и на основу њих сугерисао нова. Закључци логично проистичу из научних поступака који су примењени.</p>
<p>Комисија стога позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме: Комисија сматра да је докторска дисертација у потпуности написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Наслов дисертације, предмет, методи и циљеви истраживања се поклапају. Кандидат у дисертацији проверава хипотезе које су у пријави наведене и потврђује их.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе: Комисија сматра да докторска дисертација садржи све битне елементе. Формално посматрано, дисертација садржи све битне делове: насловну страну, кључну документацијску информацију (на српском и енглеском језику), сажетак (на српском и енглеском језику), садржај, увод, централни део рада подељен на поглавља и уже целине у оквиру њих, закључак и списак литературе, литературу са интернета и изворе права. Суштински посматрано, сваки од ових делова садржи елементе који су неопходни и уобичајени.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци: Комисија сматра да докторска дисертација представља оригиналан допринос науци. Најважнији допринос свакако представља оригиналан начин на који кандидат излаже теорију друштвеног уговора, доводећи у питање неке од општеприхваћених ставова у теорији државе и права.</p> <p>Допринос докторске дисертације није ограничен на истраживање порекла појединих елемената теорије друштвеног уговора. Како би дошао до суштине ове теорије, кандидат објашњава и одређене основне појмове, као и различите ставове појединих истакнутих аутора о њиховом разумевању. За теоријскоправну, уставноправну, али и правну науку уопште, од изузетног значаја је указивање на повезаност правнофилозофских идеала са позитивноправним нормама. Та повезаност се очитује у теорији која увек мора да буде у функцији стварности.</p> <p>На Универзитету у Новом Саду постоји обавеза да се све докторске дисертације пре стављања на увид јавности провере кроз програм iThenticate у циљу откривања плагијаризма. У том смислу, извршена је провера и докторске дисертације „Правно-филозофски основи теорије друштвеног уговора“, кандидата Илије Јованова. Провером је утврђено да постоји свега 4% поклапања текста у докторској дисертацији са текстовима доступним у бази података iThenticate. Такав резултат представља оригиналан допринос науци, нарочито ако се узме у обзир да су из провере искључени само цитирани делови текста и списак литературе и осталих извора на крају дисертације. Одредбе правних аката, уобичајени изрази који се користе у науци теорије државе и права, те подаци из кључне документацијске информације, која је</p>

саставни део докторске дисертације, подаци са насловне стране и сл., као и речи и изрази који се неизбежно понављају у свакој докторској дисертацији, остали су као предмет провере и урачунати су у проценат поклапања.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања:
Комисија сматра да докторска дисертација нема недостатке који би утицали на резултат истраживања.

X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана

У Новом Саду,
15. 11. 2019. године

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Слободан Орловић, редовни професор,
Правни факултет Универзитета у Новом Саду
(председник Комисије)

Др Радомир Зековица, редовни професор,
Криминалистичко-полицијски универзитет у Београду
(члан Комисије)

Др Драгутин Аврамовић, ванредни професор,
Правни факултет Универзитета у Новом Саду
(члан Комисије – ментор)

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.